

112

1. Informacija

Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije
Pulmonary and Allergic Patients Association of Slovenia

ZD Rudnik, Rakovniška ulica 4, 1000 Ljubljana
Tel.: 01 427 4444, Fax: 01 427 4443
e pošta: dpbs@siol.net, www.dpbs.si
TRR: 02045-0018294003
davčna št.: SI80238955

PRIM. MARIJANA KU HAR, DR. MED., SPEC. PEDIATRIJE S
POSEBNIMI ZNANJI IZ ALERGOLOGIJE

NAJTEŽJE ALERGIJSKE REAKCIJE – ANAFILAKTIČNE

Najpogosteje so posredovane z IgE-protitelesi - reakcije
takojšnje preobčutljivosti.

Nastopijo lahko že nekaj sekund po stiku z alergenom,
običajno v prvih 30 minutah.

Pomembna je hitra prepoznavna.

Zahtevajo takojšnjo medicinsko pomoč

NAJPOGOSTEJŠI VZROKI ZA ANAFILAKTIČNO REAKCIJO

Piki: čebele, ose, sršeni, komarji.

Hrana: arašidi, lešniki in drugi oreščki, mleko, jajce, ribe, školjke, dodatki v hrani.

Zdravila: antibiotiki (najpogosteje penicilin), zdravila proti epilepsiji, aspirin, mišični relaksanti, jedna kontrastna sredstva. Lateks.

Fizični napor, običajno povezan z zaužitjem določene hrane.

MEHANIZEM NASTANKA

IgE-protitelesa, ki nastanejo v telesu proti različnim snovem iz okolja (alergeni), se vežejo na celice pitanke (mastociti). Ob ponovnem stiku IgE-protiteles in alergenov mastociti razpadejo in sprostijo se snovi, ki povzročajo širjenje žil, krč gladkih mišic in alergijsko vnetje. Zaradi tega nastane rdečica, oteklina, srbenje, težko dihanje, bruhanje, bolečine v trebuhu, padec krvnega pritiska, nezavest in anafilaktični šok.

Direktno delovanje kemičnih (zdravila) in fizikalnih (mrz, pritisk, UV) dejavnikov na celice pitanke.

Nepoznani dejavniki - idiopatska anafilaksija.

KLINIČNI ZNAKI

Koža: rdečica, srbenje, koprivnica, otekline (v žrelu najpogostejši vzrok zadušitve).

Prebavila: slabost, bruhanje, krčevite bolečine v trebuhu, driska, disfagija, občutek cmoka v grlu.

Dihala: občutek zamašenosti nosu, kihanje, hripavost, težko dihanje, dušenje.

Srčno-žilni sistem: aritmija, tahikardija, padec krvnega pritiska, nezavest - anafilaktični šok (če ni hitre pomoči ima lahko smrtni izid).

Običajno se pojavijo le nekateri znaki.

PRVA POMOČ

Odstraniti alergen.

Namestiti bolnika v Trendelenburgov položaj z dvignjenimi nogami.

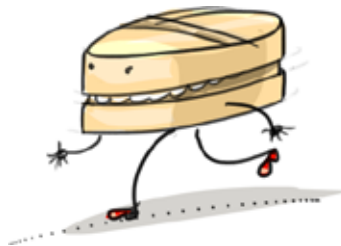
Sprostiti dihalne poti.

Bolnik naj takoj uporabi tablete iz seta za samopomoč (antihistaminik in kortikosteroid).

Takojšnje vbrizganje adrenalina s pomočjo samoinjektorja (Anapen, Epipen) v mišico.

Nemudoma poklicati številko 112 - urgentna medicinska prva pomoč.

Bolnik mora ostati pod zdravniško kontrolo 24 ur.

PRIPOROČILA

Bolnik, ki je že preživel težko anafilaktično reakcijo, se mora izogibati alergenom.

Poznati mora znake anafilaktične reakcije.

Poznati mora postopke samozdravljenja.

Vedno mora imeti pri sebi set za samozdravljenje (komplet tablet antihistaminika in kortikosteroida in samoinjektor adrenalina).

Izhod težke anafilaktične reakcije bo ugoden le, če bodo znaki hitro prepoznani in ukrepanje pravilno.

